

**UCHWAŁA NR XIV/91/2020
RADY GMINY ROGÓW**

z dnia 30 stycznia 2020 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
i Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2020 r.**

Na podstawie art. 18 ust. 1 i ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U z 2019 r. poz. 505 ze zm.) art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r., poz. 2277), oraz art. 10 ust. 1, ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019 r., poz. 852 ze zm.), Rada Gminy Rogów uchwala co, następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2020 określony w załączniku Nr 1 do uchwały.

§ 2. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2020 określony w załączniku Nr 2 do uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Rogów.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Rogów

Robert Góra

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA ROK 2020

Część I. Diagnoza - mapa problemów alkoholowych na terenie gminy Rogów

1. Podstawowe informacje o gminie.

Wg stanu na dzień 31.12.2019 r. na terenie gminy zamieszkiwało 4666 osób. W Gminie jest 19 miejscowości wchodzących w skład 17 sołectw. Przeważającym źródłem utrzymania dla mieszkańców Gminy jest praca w indywidualnych gospodarstwach rolnych o niewielkiej powierzchni, występują wielopokoleniowe gospodarstwa sadownicze.

Wg stanu na dzień 31.12.2019 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Brzezinach zarejestrowanych było 115 mieszkańców naszej Gminy, w tym 50 kobiet i 65 mężczyzn, natomiast w 2018 r. zarejestrowanych było 102 mieszkańców naszej gminy, w tym 40 kobiet i 62 mężczyzn, a w 2017 r. zarejestrowanych było 141 mieszkańców naszej gminy, w tym 63 kobiety i 78 mężczyzn.

Na terenie Gminy występuje znaczny odsetek mieszkańców o przeciętnym i niskim statusie materialnym, co z kolei powoduje konieczność wzmożonych działań w zakresie pomocy i opieki społecznej. Z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2019 r. skorzystały 102 rodziny (230 osób).

Na terenie Gminy znajdują się następujące szkoły: Szkoła Podstawowa im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Rogowie i filia Wągrach oraz Szkoła Podstawowa w Przyłęku Dużym. Funkcjonują również dwa przedszkola: Gminne Przedszkole w Rogowie oraz Niepubliczne Przedszkole w Olszy. W szkołach tych uczy się ogółem w roku szkolnym 2019/2020 – 600 uczniów, w tym:

- w oddziale przedszkolnym 31 uczniów (Wągry - 16 uczniów i Przyłek Duży - 15 uczniów),
- w Szkołach Podstawowych 366 uczniów (Rogów – 304 uczniów, Wągry – 4 uczniów i Przyłek Duży – 59 uczniów).

do Gminnego Przedszkola w Rogowie w roku szkolnym 2019/2020 uczęszcza 121 dzieci, zaś do Niepublicznego Przedszkola w Olszy uczęszcza 51 dzieci.

W szkołach prowadzone są zajęcia świetlicowe, dodatkowe zajęcia wyrównawcze i pozalekcyjne o charakterze wychowawczym. Zajęcia sportowe w ramach zajęć pozalekcyjnych prowadzone są na Boisku Orlik. Znacząca część działań podejmowanych w ramach Gminnego programu to zadania profilaktyki uniwersalnej, których adresatami są dzieci uczęszczające do szkół. Każda placówka oświatowa realizuje własny program profilaktyczny.

Gminna Biblioteka Publiczna jest miejscem spotkań lokalnej społeczności. Pełni ona funkcję nie tylko wypożyczalni książek, ale oferuje różnorodne formy spędzania wolnego czasu m.in. zajęcia taneczne dla dzieci, kurs tańca dla dorosłych, zajęcia fitness, nauka języka obcego. W Bibliotece odbywają się również koncerty muzyczne. Proponowane formy spędzania wolnego czasu mogą zmniejszyć pojawienie się w środowisku różnego rodzaju patologii - alkoholizmu, narkomanii, agresji i przemocy w rodzinach.

2. Skala problemów alkoholowych na terenie Gminy.

Z wywiadu przeprowadzonego z pracownikami socjalnymi, członkami GKRPA, członkami Zespołu Interdyscyplinarnego i dzielnicowym wynika, że część dorosłych mieszkańców gminy nie dostrzega negatywnych skutków problemu społecznego jakim jest uzależnienie od alkoholu. Osoby dorosłe nie chcą poddawać się dobrowolnemu leczeniu odwykowemu.

W 2019 roku, jak i w latach poprzednich na terenie gminy działała Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Działania GKRPA opierają się głównie na prowadzeniu profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie zapobiegania problemom alkoholowym, rozwiązywania już istniejących problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii. Te działania są inicjowane szczególnie wśród młodzieży i dzieci. GKRPA zwiększa dostępność pomocy terapeutycznej dla osób

uzależnionych od alkoholu, narkotyków, dla rodzin i osób bliskich tym, którzy mają problem z nałogiem.

W 2019 r. odbyło się 5 posiedzeń GKRPA w Rogowie, na które w celu przeprowadzenia rozmowy motywacyjno-interwencyjnej było wezwanych 12 osób. Na wniosek członków GKRPA w Rogowie w 2019 r. zostało skierowanych 8 osób na badanie przeprowadzone przez biegłych - lekarza psychiatrę i psychologa w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania zakładu leczenia odwykowego. Na wniosek GKRPA w Rogowie złożono do Sądu Rejonowego w Brzezinach 8 wniosków o zobowiązanie poddania się leczeniu osób uzależnionych od alkoholu.

Na terenie Gminy Rogów nie ma poradni odwykowej, psychologiczno-pedagogicznej, klubu Abstynenckiego, grup samopomocowych np. Dorosłe Dzieci Alkoholików, grupy Anonimowych Alkoholików. Najbliższe placówki zajmujące się codzienną specjalistyczną pomocą dla osób uzależnionych, współuzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych znajdują się w Brzezinach, Koluszkach bądź Łodzi.

W 2018 roku na terenie Gminy Rogów zostało przeprowadzone badanie - Diagnoza Lokalnych Zagrożeń Społecznych. Celem przeprowadzonego badania było zdiagnozowanie skali lokalnych zagrożeń społecznych w Gminie Rogów. Działania badawcze miały na celu min. zidentyfikowanie problemów dotyczących uzależnień w różnych grupach wiekowych, określenie skali oraz zakresu skutków występujących problemów. Badania, które miały charakter ankietowy i zostały przeprowadzone w różnych grupach wiekowych uwzględniały problem alkoholowy, nikotynowy, narkotykowy, opalaczy, przemocy, uzależnień behawioralnych oraz inne problemy społeczne.

Badaniem objęci zostali mieszkańcy Gminy Rogów, dorośli, uczniowie szkół podstawowych oraz sprzedawcy napojów alkoholowych. Przedsięwzięcie to wykazało, że problem alkoholowy jest istotnym problemem na terenie Gminy Rogów.

Cały raport z badania dostępny jest w GOPS w Rogowie.

3. Punkty sprzedaży napojów alkoholowych

Według stanu na 31.12.2019 r. napoje przeznaczone do spożycia poza miejscem sprzedaży sprzedawane były w 9 punktach sprzedaży (sklepy), zaś napoje przeznaczone do spożycia w miejscu sprzedaży (gastronomia-bary) podawane były w 4 punktach sprzedaży. Ogółem w 13 punktach sprzedawane były napoje o zawartości alkoholu. W tym 1 działalność nie związana z miejscem (catering).

W 2019 r. wygasło ogółem 13 zezwoleń dla 6 punktów gdzie napoje przeznaczone były do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży. W 2019 roku zostało wydanych łącznie 16 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (w tym 2 zezwolenia dla działalności niezwiązanej z miejscem sprzedaży). W 2019 roku nie wydano zezwoleń jednorazowych. Natomiast w 2018 roku zostało wydanych łącznie 8 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (w tym 2 zezwolenia dla działalności niezwiązanej z miejscem sprzedaży).

Na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych przypadało w Gminie w 2019 roku 359 mieszkańców. Najwięcej punktów sprzedaży napojów alkoholowych znajduje się w Rogowie – jest ich 6.

Dochody uzyskane w 2019 r. z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, przeznaczonych na finansowanie zadań określonych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wyniosły 42 574,05 zł.

4. Oświadczenia o wartości sprzedaży napojów alkoholowych

Do dnia 21.01.2020 r. złożonych zostało 7 z 12 oświadczeń o wartości sprzedaży na łączną kwotę 699 990,18 zł. Jeden z punktów sprzedaży alkoholu nie składa oświadczenia, ponieważ jest to nowe zezwolenie i opłata została naliczona zgodnie z Ustawą o Wychowaniu w trzeźwości i Przeciwdziałaniu Alkoholizmowi.

5. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Komisja jest ciałem inicjującym, opiniującym i nadzorującym wykonanie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W skład wchodzi 6 osób; w tym lekarz medycyny, policjant, dwóch przedstawicieli Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rogowie, 1 przedstawiciel mieszkańców Gminy Rogów oraz pracownik tutejszego urzędu.

Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych otrzymują od dnia 1 stycznia 2019 r. wynagrodzenie w wysokości 120 zł brutto za posiedzenie. Wynagrodzenie nie przysługuje w razie

nieobecności na posiedzeniu.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rogowie jest odpowiedzialna za stworzenie i realizowanie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Rogów.

Część II. Przeciwdziałanie problemom alkoholowym

1. Cele programu.

Alkoholizm jest poważnym problemem społecznym, rzutującym na pozostałe sfery życia i generującym inne problemy społeczne. W szczególności alkohol prowadzi do wzrostu przestępczości, pogłębia ubóstwo, wywołuje przemoc w rodzinie. Problem ten dotyka coraz częściej młodzież, a w skrajnych przypadkach nawet dzieci w wieku szkolnym. Aby mu przeciwdziałać niezbędne są nie tylko programy dla osób już uzależnionych, ale również działania profilaktyczne zapobiegające uzależnieniom. Szczególną grupą osób, narażoną na zwiększone ryzyko rozwoju choroby alkoholowej, są osoby młode.

Program zakłada długofalowe, wielostronne i skoordynowane oddziaływania. Szczegółowo został opracowany na rok 2020, natomiast na lata późniejsze podane są propozycje działań wynikające z przyjętej koncepcji rozwiązywania problemów uzależnień na terenie Gminy Rogów. Głównym celem programu jest zmniejszenie rozmiarów problemów społecznych oraz zapobieganie powstawaniu nowych patologii. Celem długofalowym jest wytworzenie wśród mieszkańców gminy nowej świadomości dotyczącej skali zjawiska, jakim jest alkoholizm oraz promowanie zdrowego stylu życia. Filozofia prezentowanego programu odpowiada założeniom ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, a przedstawione poniżej kierunki działań są zgodne z działaniami zalecanymi przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Warszawie.

2. Główne kierunki programu.

Nowoczesne programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych wymagają wielokierunkowych działań. W prezentowanym programie działania ukierunkowane są na profilaktykę, diagnozę i terapię:

1) diagnoza środowiskowa jest niezbędnym elementem profesjonalnego programu, stanowi bowiem nie tylko punkt wyjścia do podjęcia odpowiednich działań, a także umożliwia ocenę skuteczności tychże oddziaływań. Właściwa i pełna diagnoza spełniać musi pewne warunki metodologiczne i przyjmować formę badania naukowego. Obecnie w Gminie Rogów można dokonać tylko wstępnej diagnozy rozmiarów problemów alkoholowych czy innych uzależnień;

2) nowoczesna i skuteczna profilaktyka powinna być ukierunkowana na popularyzację wiedzy na temat uzależnień wśród mieszkańców gminy;

3) realizacja sprawdzonych w kraju programów profilaktycznych;

4) objęcie opieką dzieci i młodzież z rodzin z patologicznych;

5) działalność informacyjna.

W programie zakłada się wykorzystanie istniejących, polecanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oddziaływań - programów profilaktycznych.

Na bazie profilaktyki powinna podjęta być działalność terapeutyczna ukierunkowana na pracę z osobami uzależnionymi oraz członkami ich rodzin.

Ważnymi ogniwami działań terapeutycznych są:

- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, poprzez działalność punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych, ich rodzin oraz dla ofiar przemocy w rodzinie,

- udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,

- utworzenie ośrodków samopomocowych (Klub Abstynenta, wspólnota AA, DDA, Klub dla osób współuzależnionych),

- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym

prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych,

- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień,

- podejmowanie interwencji w związku z naruszaniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,

- wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej,

- współpraca z Poradnią dla Osób z Problemami Alkoholowymi w Brzezinach i Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Brzezinach oraz Stowarzyszeniami Abstynenckimi w Koluszkach i Brzezinach,

- wprowadzenie nowoczesnych metod terapeutycznych i informatycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

3. Opis zadań:

1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu poprzez:

- motywowanie do podjęcia leczenia, udzielanie porad i wsparcia emocjonalnego dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem;

- upowszechnianie informacji na temat placówek i programów dla osób uzależnionych, dotyczących możliwości uzyskania specjalistycznej pomocy;

- wspieranie osób uzależnionych po zakończonych programach terapii podstawowej i pogłębionej;

- wspieranie działań służących podnoszeniu kwalifikacji zawodowych osób pracujących z uzależnionymi i współuzależnionymi,

- informowanie członków rodzin o możliwościach szukania pomocy w zakresie uzależnień i przemocy;

2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

- współpraca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rogowie, Policji w Brzezinach, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rogowie w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii występujących w rodzinach,

- dbanie o systematyczny przepływ informacji w przypadkach przemocy domowej pomiędzy GOPS, Policją, GKRPA w Rogowie oraz szkołami z terenu Gminy Rogów, w szczególności udzielanie pomocy dzieciom, do której zobowiązani są: pedagog szkolny, wychowawca klasy, pielęgniarka szkolna,

- praca socjalna z osobą uzależnioną i jej rodziną, prowadzenie działań motywujących do podjęcia terapii odwykowej,

- podejmowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rogowie czynności zmierzających do orzeczenia wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w zakładzie leczenia odwykowego,

- przeprowadzanie przez członków komisji rozmów z osobami nadużywającymi alkoholu w celu dokładnego rozeznania sytuacji i kierowanie osób na leczenie odwykowe,

- kierowanie pacjentów i finansowanie kosztów przeprowadzenia badania przez lekarza biegłego celem wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu oraz wskazania zakładu leczenia odwykowego,

- wnioskowanie do Sądu Rejonowego w Brzezinach o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu wobec osób uzależnionych od alkoholu, którzy powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od obowiązku utrzymania rodziny albo systematycznie zakłócają spokój i porządek publiczny.

3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży – w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących

w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych:

- finansowanie szkoleń dla przedstawicieli grup zawodowych stykających się w środowisku pracy z problemem alkoholu i przemocy w rodzinie,

- profilaktyczna działalność informacyjno-edukacyjna skierowana do dzieci i młodzieży oraz rodziców w szkołach na terenie Gminy Rogów,

- pogadanki z rodzicami na temat uzależnienia dzieci i młodzieży szkolnej (wywiadówki profilaktyczne),

- prowadzenie programów profilaktyczno – wychowawczych na terenie szkół skierowanych do dzieci i młodzieży,

- zapraszanie artystów, muzyków i sportowców, a także wyjazdy dzieci do teatrów na spektakle dotyczące uzależnień,

- wspieranie organizowanych w szkołach, bibliotekach i świetlicach konkursów recytatorskich, plastycznych, sportowych,

- finansowanie obozów i innych zorganizowanych form spędzania wolnego czasu (kolonii, wycieczek) dla dzieci i młodzieży prowadzonych według określonego programu profilaktycznego,

- wspieranie działań profilaktycznych polegających na organizowaniu lokalnych imprez mających odniesienia profilaktyczne o charakterze sportowym, rozrywkowym, kulturalnym mających na celu przede wszystkim,

- rozwój alternatywnych form spędzania czasu wolnego,

- promowanie zdrowego stylu życia wolnego od używek,

- promocja imprez bezalkoholowych, festynów rodzinnych,

- zakup i dystrybucja materiałów edukacyjno-informacyjnych o tematyce uzależnień i przemocy domowej (kasety video, ulotki, plakaty, broszury, poradniki itp.),

- poprawę stanu bezpieczeństwa publicznego na terenie gminy,

4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych poprzez:

- współpracę, wspieranie finansowe i organizacyjne instytucji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych realizujących swe działania statutowe związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,

- udzielanie wsparcia finansowego dla podmiotów zajmujących się zagospodarowaniem czasu wolnego dla dzieci i młodzieży, w szczególności poza godzinami lekcyjnymi i prowadzących świetlice środowiskowe,

- zakup sprzętu do świetlic (drobny sprzęt sportowy, gry stolikowe i inne wg potrzeb),

- finansowanie lub dofinansowanie wyjazdów dla dzieci pochodzących z rodzin zagrożonych alkoholizmem, podczas których będzie prowadzony program profilaktyczny,

- wspieranie lokalnych placówek prowadzących świetlice środowiskowe otaczających opieką dzieci z rodzin patologicznych, dających możliwość odrabiania lekcji i spędzania wolnego czasu dzieciom i młodzieży,

- działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rogowie - wynagrodzenie dla członków komisji za udział w posiedzeniach, koszty obsługi GKRPA.

5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego poprzez:

- dokonywanie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych,

- opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałą Rady Gminy w Rogowie,

- kierowanie do sądu aktów oskarżenia w przypadku stwierdzenia naruszania przez podmioty prowadzące sprzedaż napojów alkoholowych przepisów dotyczących zakazu reklamy napojów alkoholowych osobom do lat 18 oraz osobom, których zachowanie wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwości.

6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej poprzez rozpoznanie sytuacji osób pozostających bez pracy (uzależnionych od alkoholu, narkotyków, zwalnianych z zakładów karnych), którzy ze względu na swoją sytuację życiową nie są w stanie zaspokoić podstawowych potrzeb życiowych i znajdują się w sytuacji powodującej ubóstwo oraz ograniczającej uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym.

4. Monitorowanie problemu nadużywania alkoholu na terenie Gminy odbywać się będzie poprzez sprawozdania pochodzące z Policji, Placówek Oświatowych, Służby zdrowia. Podstawowymi wskaźnikami realizacji poszczególnych zadań będą:

- liczba osób korzystających ze zorganizowanej pomocy terapeutycznej,
- liczba zorganizowanych szkoleń, konferencji oraz ich uczestników,
- liczba osób i rodzin objętych pomocą z powodu problemu alkoholowego,
- liczba punktów podających i sprzedających alkohol objętych kontrolami i wyniki kontroli.

5. Realizatorzy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Wyżej zaprezentowany program wymaga współpracy z licznymi instytucjami, placówkami i ośrodkami. Najważniejszymi z nich są:

- Szkoły Podstawowe znajdujące się na terenie gminy,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Oddział Leczenia Alkoholowych Zespołów Abstynencyjnych i Terapii Uzależnienia od Alkoholu w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym w Zgierzu,
- Poradnia Leczenia Uzależnień w Brzezinach,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Brzezinach,
- Stowarzyszenia Abstynenckie w Brzezinach i Koluszkach,
- Gminna Biblioteka Publiczna w Rogowie,
- Prokuratura Rejonowa w Brzezinach,
- Komenda Powiatowa Policji w Brzezinach,
- Służba Zdrowia,
- Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Warszawie,
- Fundacja „ETOH” w Warszawie,
- Fundacja Wsparcia Psychospołecznego w Łodzi.

6. Środki finansowe zaplanowane na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych na terenie gminy.

W 2020 roku przeznacza się 45000 zł na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych w Gminie Rogów.

7. Harmonogram działań wraz z preliminarzem wydatków na 2020 rok.

Lp.	Nazwa zadania	Termin realizacji	Planowane koszty	Oczekiwane efekty
1.	Realizacja działalności edukacyjno - profilaktycznej dla dzieci i młodzieży szkolnej oraz ich rodziców i nauczycieli w zakresie profilaktyki alkoholowej, narkomanii i przemocy. Zakupienie publikacji o tematyce profilaktyki uzależnień, przemocy i agresji. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, informowanie o możliwości szukania pomocy w zakresie uzależnień i przemocy.	cały rok	6 000 zł	Objęcie profilaktyką dzieci i młodzieży oraz ich rodziców, uzyskanie przez nauczycieli i rodziców wiedzy na temat uzależnień, zwiększenie świadomości wśród dzieci i młodzieży nt. zagrożeń wynikających z używania alkoholu i innych substancji uzależniających. Zwiększenie dostępności do informacji na temat pomocy w zakresie uzależnień i przemocy.
2.	Realizacja programów terapeutycznych dla osób zagrożonych uzależnieniem alkoholowym, ofiar przemocy w rodzinie oraz sprawców przemocy, w tym także zajęć psychoterapeutycznych dla uzależnionych, współuzależnionych w ramach leczenia poszpitalnego, bądź inne formy terapii dla uzależnionych i współuzależnionych	cały rok	1 500 zł	Pomoc w wyjściu z uzależnień, obóz terapeutyczny
3.	Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w tym: - wynagrodzenie członków komisji za odbyte posiedzenia - opłacenie badań i wydawania opinii przez biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu oraz opłaty sądowe od skierowanych wniosków, - szkolenie dla członków komisji rozwiązywania problemów alkoholowych oraz innych grup zawodowych (pedagogów, nauczycieli, pracowników socjalnych) pracujących w zakresie przemocy w rodzinie, szkolenie dla sprzedawców napojów alkoholowych, - delegacje, - zakupy związane z posiedzeniami komisji	cały rok	11 370 zł	Opłata za badania biegłych - psychologa i psychiatry, opłaty sądowe. Nabycie wiedzy na temat uzależnień, leczenia odwykowego, konstruowania gminnego programu profilaktyki, respektowania przepisów prawa przy sprzedaży napojów alkoholowych(aspekty prawne związane ze sprzedażą alkoholu, dotyczące m.in. sprzedaży nieletnim, nietrzeźwym, na kredyt i pod zastaw)
4.	Wypoczynek, integracja wraz z programem terapeutycznym dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych i ich rodziców, bądź inne formy spędzania czasu pozalekcyjnego (zajęcia świetlicowe). Wspieranie organizowanych w szkołach, bibliotekach i świetlicach konkursów recytatorskich, plastycznych, sportowych. Prowadzenie zajęć sportowych pozalekcyjnych na obiekcie „Moje boisko-	cały rok	9 000 zł	Spędzanie czasu pozalekcyjnego we właściwy i pożyteczny sposób. Integracja społeczna w obrębie społeczności lokalnych wśród rodzin dysfunkcyjnych. Propagowanie zdrowego stylu życia dla dzieci

	Orlik 2012” w Rogowie.			i młodzieży
5.	Wspieranie zatrudnienia socjalnego w ramach współpracy z Centrami Integracji Społecznej działającymi na terenie powiatu Brzezińskiego. Wspieranie kampanii ogólnopolskich, regionalnych, lokalnych na rzecz zapobiegania uzależnieniom i przemocy w rodzinie.	cały rok	600 zł	Stworzenie szansy na aktywizację społeczną osobom, które z różnych powodów znalazły się na marginesie życia społecznego. Propagowanie zdrowego stylu życia mieszkańców gminy.
6.	Wspieranie działań na rzecz bezpieczeństwa mieszkańców gminy, w związku z naruszaniem prawa przez osoby będące pod wpływem alkoholu.	cały rok	14 530 zł	Przeciwdziałanie nietrzeźwości w miejscach publicznych
7.	Wydatki na realizację zadań określonych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii	cały rok	2 000 zł	
		Razem	45 000 zł	

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA ROK 2020

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2020 reguluje prowadzenie działań związanych z profilaktyką i przeciwdziałaniem narkomanii. Podstawę do działań w zakresie przeciwdziałania narkomanii stanowi Narodowy Program Zdrowia, o którym mowa w art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2365).

I. Wprowadzenie

Narkotyki – to potoczne określenie niektórych substancji psychotropowych. Ze względu na potoczność tego słowa, różnice kulturowe, poglądy poszczególnych osób, stan prawny itp. nie ma jednoznacznej definicji, ale zwykle obejmuje ona wszystkie substancje psychotropowe, które aktualnie są nielegalne.

Dopalacze – grupa różnych substancji lub ich mieszanek o rzekomym bądź faktycznym działaniu psychoaktywnym, nie znajdujących się na liście substancji kontrolowanych przepisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Podstawowym składnikiem większości znanych dopalaczy są pochodne piperezy, której działanie podobne jest do amfetaminy.

Narkomania – oznacza nadużywanie środków psychoaktywnych, potocznie – narkotyków. Są to substancje naturalne lub syntetyczne, które wprowadzone w określonej dawce do organizmu ludzkiego, oddziałują na ośrodkowy układ nerwowy, powodując między innymi zmiany świadomości, percepcji, nastroju. Narkomania od lat stanowi problem o zasięgu globalnym. Ogranicza rozwój gospodarczy krajów biednych, angażuje nieproporcjonalnie duże nakłady finansowe związane z przeciwdziałaniem narkomanii w krajach najbogatszych. Niesie za sobą poważne ryzyko dla zdrowia publicznego, szczególnie w kontekście chorób zakaźnych tj. HIV, zakażenia wirusem żółtaczk typu B i C, infekcji przenoszonych drogą płciową, gruźlicy. Konsumenci narkotyków (uzależnieni, użytkownicy problemowi i eksperymentujący) charakteryzują się wysokim ryzykiem zgonu, nieadekwatnym niejednokrotnie do ich wieku. Narkomania wiąże się z problemami społecznymi takimi jak: ubóstwo, bezrobocie, prostytutka, przemoc, przestępczość, bezdomność oraz inne uzależnienia (hazard, alkoholizm).

Narkomania jest obecnie jednym z najpoważniejszych problemów społecznych w Polsce. Wraz z rosnącym ruchem turystycznym, otwarciem granic, postępującą wymienialnością złotego i rozwojem przestępczości zorganizowanej nastąpił wzrost podaży i popytu na narkotyki. Na popyt wpływ miała również intensywna transmisja wzorów kulturowych, zwłaszcza wśród ludzi młodych.

Dopalacze - panuje pogląd, iż najczęstsze nałogi młodych ludzi to palenie papierosów, picie alkoholu, czy zażywanie narkotyków. Ignorowane do tej pory było inne groźne zjawisko, coraz bardziej powszechne wśród uczniów, a mianowicie stosowanie różnego rodzaju dopalaczy. Problem polega na tym, iż większość substancji nadużywanych przez młodzież jest całkowicie legalna i łatwo dostępna. Młodych ludzi stojących przed koniecznością intensywnej nauki kuszą szybkie efekty występujące po zażyciu dopalaczy, pozwalające na dłuższą, szybszą naukę. Możliwość uzależnienia od nich oraz zagrożenia dla zdrowia płynące z ich używania są przez zainteresowanych traktowane w sposób lekki i nieodpowiedzialny. Wykorzystywane niezgodnie z prawidłowym zastosowaniem preparaty traktowane są przez młodzież po prostu jako tańsza alternatywa dla klasycznych narkotyków. Największym zainteresowaniem cieszą się wśród nich tabletki, pastylki do rozpuszczania oraz inne specyfiki, mające w składzie duże dawki m.in. kofeiny, magnezu czy ginkobiloba. Stosowanie ich ściśle według zaleceń, okazjonalnie i nie przekraczając dawek – nie jest groźne. Sztuczne pobudzanie mózgu do większej koncentracji w prosty, szybki sposób to dla młodych ludzi wielka pokusa. Problem zaczyna się w momencie, gdy środki zaczynają być nadużywane, bądź jak w przypadku dopalaczy, ich zawartość, mechanizmy i skutki działania nie są znane. Gdy dana osoba łatwo, za pomocą chemii poprawia sobie samopoczucie, to istnieje duże prawdopodobieństwo, że będzie do tego ponownie dążyła. To już prosta droga do uzależnienia, tym bardziej, że odstawienie określonego środka powoduje spadek dobrego samopoczucia, a niekiedy nawet depresję. W następstwie po stosowaniu dopalaczy, podobnie jak po zażywaniu narkotyków, przychodzi dołek psychiczny, mogą pojawić się stany lekowe, a nawet tzw. głód narkotyczny, które czasami mogą nawet skutkować próbami samobójczymi. Nastolatki, zamiast szukać profesjonalnej pomocy

w rozwiązywaniu swoich problemów i korzystać ze wsparcia bliskich, kompetentnych dorosłych oraz szkoły, stosując rozwiązania ucieczkowe poprzez używanie środków odurzających. Obecne rozwiązania - zamykanie sklepów, skazywanie na karę więzienia sprzedawców - niestety są jedynie doraźne i nie wystarczą do skutecznego działania w dłuższej perspektywie.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii umożliwia realizację działań profilaktycznych, jak i zaradczych na szczeblu gminnym. Ustawodawca wskazał zarówno zadania, jakie mają być realizowane, formę prawną w postaci gminnego programu przeciwdziałania narkomanii - zwanego dalej „Programem, jak i środki na realizację tych zadań. Źródłem finansowania są środki finansowe budżetu gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.

Trudno jest określić liczbę osób, mieszkańców Gminy Rogów używających narkotyki, dopalacze i wynikające z tego skutki. Dlatego celowe jest zapobieganie używania narkotyków przez dzieci i młodzież poprzez profilaktykę i stwarzanie im miejsc do spędzania aktywnie wolnego czasu, jak i rozwijanie ich zainteresowania.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii stanowi spis działań będących jednocześnie zadaniami własnymi gminy w obszarze tych zagadnień społecznych, które realizowane będą w roku 2020.

II. Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii i jego podstawy prawne.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Rogów został opracowany w oparciu o:

- 1) ustawę o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005r. (Dz. U. z 2019 r., poz. 852 ze zm.);
- 2) Narodowy Program Zdrowia, o którym mowa w art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2365).

III. Cele Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

Celem głównym GPPN na rok 2020 jest zapobieganie i ograniczanie używania narkotyków i innych środków psychoaktywnych przez mieszkańców Gminy Rogów, a co za tym idzie spadek liczby młodych osób sięgających po narkotyki.

1. Główne cele i zadania Programu:

- 1) poszerzenie oferty spędzania czasu wolnego przez młodzież i dorosłych;
- 2) wdrożenie nowoczesnych form profilaktyki, ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki szkolnej i rodzinnej;
- 3) wspieranie finansowe instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych realizujących zadania gminne z zakresu przeciwdziałania narkomanii;
- 4) podniesienie kwalifikacji i kompetencji grup zawodowych mających styczność z osobami eksperymentującymi i uzależnionymi od narkotyków;
- 5) monitorowanie problemu narkotykowego na terenie Gminy Rogów, poprzez zestawienie danych pochodzących z Policji, Placówek Oświatowych, Sanepidu.

2. Sposoby realizacji celów szczegółowych Programu:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem, poprzez:
 - upowszechnianie informacji na temat placówek i programów dla osób uzależnionych oraz używających narkotyków w sposób szkodliwy,
 - zakup i dystrybucja zestawów antynarkotykowych,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, poprzez:
 - wspieranie instytucji zajmujących się pierwszą interwencją w problemach narkotykowych,
 - zakup i dystrybucja materiałów informacyjno – edukacyjnych - prowadzenie edukacji publicznej,
 - udział w profilaktycznych kampaniach edukacyjnych, dotyczących promocji zdrowia,
 - przeciwdziałanie narkomanii i przeciwdziałanie przemocy, mające na celu integrację rodzin.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo – rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych, poprzez:

- 1) realizację szkolnego programu profilaktycznego w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki narkotykowej;
- 2) wspieranie i udział w profilaktycznych kampaniach, konkursach, konferencjach, szkoleniach i innych przedsięwzięciach o charakterze profilaktycznym, dotyczących promocji zdrowego trybu życia;
- 3) wspomaganie prowadzenia zajęć sportowo rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży, w celu zagospodarowania czasu wolnego;
- 4) szkolenie dla pedagogów z zakresu przeciwdziałania narkomanii.

4. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii, poprzez:

- 1) wspieranie realizacji szkoleń i spotkań edukacyjnych w zakresie podnoszenia świadomości dotyczącej problemów narkotykowych i mechanizmów uzależnień, w tym wspieranie wczesnej interwencji;
- 2) współpracę z instytucjami i stowarzyszeniami realizującymi swe zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień.

5. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego, poprzez edukację i pomoc społeczną dla ludzi dotkniętych ubóstwem.

IV. Monitorowanie problemu narkotykowego na terenie gminy.

1. Sprawozdanie z realizacji zadań wynikających z Programu będzie co roku przedstawiane merytorycznej Komisji Rady Gminy w Rogowie.
2. Zbieranie danych od instytucji działających na terenie gminy z zakresu narkomanii.
3. Wójt Gminy sprawuje nadzór na realizacją Programu.
4. Wskaźnikami realizacji Programu będzie ilość wykonanych działań i osób w nich uczestniczących.

V. Realizatorzy Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

Realizacja zadań ujętych w Programie będzie następowała poprzez:

- 1) zlecenie realizacji zadań szkołom prowadzonym przez Gminę;
- 2) zakup usług od podmiotów prawnych lub osób fizycznych;
- 3) współpraca z Powiatową Stacją Sanitarno – Epidemiologiczną w Brzezinach, Policją i innymi instytucjami.

Realizatorami programu będą: Urząd Gminy w Rogowie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Szkoły Podstawowe.

VI. Źródła finansowania GPPN

Środki finansowe na realizację GPPN będą pochodziły z budżetu Gminy Rogów z wpływów pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Planowane wydatki na realizację zadań określonych w Programie – **2 000 zł.**